

A mű és az alkotói folyamat írásos ismertetése
„Figurális ABC”

Méret: 300x59 cm, egyedi és sokszorosító grafika, grafika-print 2012

Iványi Livia
Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző
Kar
Vizuális-és környezetkultúra tanár
9. évfolyam

Konzulens: Roskó Gábor egyetemi docens

Kijelölt feladat

A 2012/2013-as tanév I. féléves képi ábrázolás c. kurzusának teljesítése a versenyre benevezett munkám. Konkrét téma nem volt megadva, mindenki szabadon választhatott, hogy milyen témát kíván feldolgozni ill. megjeleníteni. Anyagok és eszközök is szabadon választhatóak voltak.

Belső indíttatás:

Mivel grafika szakirányon végeztem a főiskolán, így volt szerencsém alaposabban megismerkedni a XV. századi fametszetekkel, rézmetszetekkel, rézkarcokkal, amelyekbe teljesen bele is szerettem. Különösen a fametszetek egyedisége és szépsége varázsolt el.

Idő és pénz hiányában azon gondolkodtam, hogyan tudnám ezt a „gyönyörűséget” visszahozni megújított, modernizált formában jelen társadalmunkba, hiszen ma már nincs idő, de jószerével alapanyag sem a hagyományos módszerrel alkotni.

Művem alapjául két, általam imádott és csodált mester szolgált, az egyik **E. S. Mester** (1420-1468) „ABC” -je, a maga ember-ember, ember-állat, állat-állat alkotta betűivel, a másik **Hans Sebald Beham** (1500-1550) gyönyörű metszetei. Műveikben a Jó és a Rossz küzdelme, a krisztusi erény és az azzal ellentétes világrend kerül megjelenítésre, mélyen rejlő ösztönökkel fűszerezve.

Német nyelvtudáson révén kicsit jobban megismerkedhettem **E. S. Mester**-rel (1420-1468), akinek röviden ismertetném munkásságát, működését.

Az első német rézmetsző mester, az első alkotó, aki műveit E. S. szignatúrával látta el. Az S. betű jelentheti Svájc, vagy a magány latin szavak kezdőbetűjét. Pontos életrajzi adatok nincsenek róla, csak művészettörténetbe bekerült alkotásairól ismert. Valószínűleg 1440-től Bázelen, és Észak-Svájcban, majd Straßburgban dolgozott.

Szabadkézi rajzai mellett 318 rézmetszetet tulajdonítanak neki. Néhány stilisztikai vonás és alakjainak különbözősége sejteti, hogy több munkatárssal dolgozó műhely állhatott mögötte. Munkásságát holland festők is befolyásolhatták. E.S. kísérletezve alakította ki saját rézmetszési technikáját. Jellemző alkotói vonása volt még a racionalitás és motívumgazdagság. Rajzbéli fogyatékoságának oka, hogy nem festő, hanem ötvösműhelyben nevelkedett. Képzelete gazdag és rugalmas volt, nem ismételte önmagát. Azonos témákat is tudott új megoldásokkal alkotni. Változatossággal ábrázolta a ruhák redőzetét. A keresztsraffirozás intenzív használatával, amikor is sok finom, egyenes, párhuzamos vonal adja ki a felületet, újszerű fény és árnyékhatást ér el. Már első művein megmutatkozik kísérletező egyénisége. Témáit az Ószövetségből, Mária és Jézus, az apostolok életéből és az udvari életből meríti. Nemcsak a Bibliából merítette metszetei témáját, hanem a valós életből is. Szatirikus ábrázolással nyúlt az udvari élethez is. Kritikai élel mutatta be a korabeli fiatalokat.

Az ő „**figurális ABC**”-je, a mester késői műve: a betűk kontúrjai mögül figurák lépnek elő, akiknek hasa a betű formájához igazodik. Téma nagyrészt a profán természet, 4 betű 4 szentet ábrázol: **C** - Margit, **D** - Keresztelő János, **V** – Kristóf, **Y** – György, a **S** és **Z** betűk: különféleképpen puszkodó állatokat mutatnak be, a szabad szerelem allegóriáját jelenítik meg a csókolózó állatok. Három betű, az **M**, **N**, és **G** bemutatása mögött az őrült féktelenség áll, és ugyanúgy rejtőzik a korabeli voyeurs titkos vágya. Emellett E. S. kritikát is formál. Az **N** – betűben (1465) két fedetlen szerzetes, bolondcsengővel teleaggatva látható, miközben egy harmadik egy vizeletfelfogó edényt ürít az alatta

levőre. A másik szerzetes egy fiatal nő csupasz hátsóját bottal üti, előtte térdelő szerzetes, akinek kilóg tekintélyes nyelve. Itt az egyház szemérmetlen és bűnös élete van célba véve. A bolondcsengő viselése bolondként mutatja be a szerzeteseket, akiknek tetteit kritizálja. A metszetek részenként erkölcstelen megalkotása valószínűleg egy műgyűjtő megbízásaként született. A középkor ABC-jének átfogó témája a Jó és a Rossz küzdelme, a krisztusi erény és az azzal ellentétes világrend itt egyértelműen megmutatkozik.¹

2

Az én „ABC”-mben néhány korabeli szimbólum felelevenítésével, és némi allegória segítségével ugyanúgy szakrális és profán témák jelennek meg, amit a betűkbe sűrített jelentéstartalmak és a betűk közötti összefüggések is mutatnak. A magyar ABC összes mássalhangzóját elkészítettem ebben a formában, ebből került 3 betű kiválasztásra.

¹ [http://de.wikipedia.org/wiki/Meister E. S.](http://de.wikipedia.org/wiki/Meister_E._S.) (saját fordítás)

² https://www.google.hu/search?q=meister+E.S&hl=hu&tbo=u&tbn=isch&source=univ&sa=X&ei=-joAUb_XGszQsgbhsYHgBg&sqi=2&ved=0CCoQsAQ&biw=1024&bih=483

Elkészítés módja

Először fejben, azután kézzel, grafittal megrajzolva. Majd a nagy felbontásban beszkenneelve, ami rá lett nyomtatva egy speciális vászonutánzatú műanyag alapú canvas (kánvász) anyagra. Eredetileg minden betűt embernyagyságban szerettem volna, de később az anyagi korlátok miatt erről letettem, így csak 70 cm-es betűkre futotta.

Alapanyag: 3 megrajzolt betű

Nyomtatás: szkennер, printer

Alapanyag: canvas (festővászon)

Méret: 300x59 cm

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
JUHÁSZ GYULA PEDAGÓGUSKÉPZŐ KAR

Az elkészült másallhangzók tervei:

**SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
JUHÁSZ GYULA PEDAGÓGUSKÉPZŐ KAR**